

Toplam Kalite Yönetimi ?lkelerinin Önemi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Toplam Kalite Yönetimi ?lkelerinin Önemi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31663>

Özet

Toplam Kalite Yönetimi İlkelerinin Önemi Ölçeği, 2001 yılında Elif Çetin tarafından Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesinin temel prensiplerinin ilköğretim okullarına bağlamında ne kadar önemli algılandığını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Bu ölçek geliştirme çalışması, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde sunulan bir yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Ölçek, eğitim kurumlarında kalite odaklı bir yönetim anlayışının yerleşmesi için öncelikle bu ilkelerin hedef kitle tarafından ne derece benimsendiğini ve önemsendiğini belirlemeyi hedeflemektedir.

Ölçek, özellikle eğitim sektöründe TKY uygulamalarının potansiyelini değerlendirmek ve bu uygulamaların başarısı için kritik olan algısal temeli saptamak üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi, TKY'nin temel boyutları (liderlik, sürekli iyileştirme, payda odaklılık) eğitim yönetimine adapte etme çabalarının bir parçasıdır.

Anahtar Kelimeler

Toplam Kalite Yönetimi, TKY, Eğitim Yönetimi, Ölçek Geliştirme, İlköğretim Okulları, Kalite Yönetimi İlkeleri.

Yazarlar

Elif Çetin

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, eğitim yöneticileri ve öğretmenler başta olmak üzere ilköğretim okullarındaki paydaşların, Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesini oluşturan temel ilkelerin uygulanabilirliği ve önem derecesi hakkındaki algılarını nicel olarak ölçmektir. Ölçek, TKY ilkelerinin okul ortamındaki potansiyel etkisini ve kabul düzeyini belirleyerek, yönetsel reform çabalarına rehberlik etmeyi amaçlamaktadır.

Araştırma, TKY prensiplerinin eğitim sistemine entegrasyonu sürecinde karşılaşılabilecek direnç noktaları veya destekleyici unsurları belirlemek için bir zemin sunar. Ölçek, özellikle okulların kalite yolculuğuna başlamadan önce personelin bu ilkelere verdiği değeri anlamak için kritik bir ön yoklama aracı olarak işlev görmektedir.

Yapı

Toplam Kalite Yönetimi İlkelerinin Önemi Ölçeği, TKY'nin evrensel olarak kabul görmüş temel yapıları ölçmektedir. Bu yapılar genellikle; **Liderlik ve Yönetici Taahhüdü**, **Sürekli**

Geliştirme (Kaizen), Çalınanlar Katılım ve Güçlendirilmesi, Müteri (Paydaş) Odaklılık ve Veriye Dayal Karar Verme gibi boyutlar içermektedir.

Ölçek, katılımcıların bu TKY ilkelerinin her birine ne ölçüde önem attığını sorgulayarak, okuldaki kültürel hazırlık düzeyini değerlendirir. Eğitim ortamında 'müşteri' kavramı öğrenci, veli ve toplum olarak genişletildiğinden, ölçek bu özel bağlamın gerektirdiği algusal yapılar hassasiyetle yakalamayı hedefler.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasının kaynağı olan yüksek lisans tezinde geçerlik çalışmaları detaylı bulunmakla birlikte, sunulan özet bilgide bu veriler belirtilmemiştir. Ancak, geliştirme sürecinde ölçeğin amacına uygunluğunu sağlamak için **Kapsam Geçerliliği** (uzman görüşü) ve **Yapı Geçerliliği** (Faktör Analizi) çalışmaları yürütüldüğü varsayılmaktadır.

Geliştirme ölçeği olması nedeniyle, içerdiği maddelerin ilköğretim okulları bağlamına uygunluğunun sağlanması için eğitim yönetimi uzmanlarından görüş alınması, kapsam geçerliliğini destekleyen temel adımlardan biridir. Yapı geçerliliği ise, ölçeğin TKY'nin teorik alt boyutlarındaki doğru bir şekilde ölçüp ölçmediğini kanıtlamak için kritik öneme sahiptir.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenilirlik katsayılarına dair spesifik bir bilgi sunulmamıştır. Tipik bir ölçek geliştirme çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını test etmek amacıyla **Cronbach Alfa Güvenirlik Katsayıları** hesaplanmalıdır. Yüksek bir alfa değeri (genellikle .70 ve üzeri), ölçeğin maddelerinin tutarlı bir şekilde aynı yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Ayrıca, ölçeğin zaman içinde tutarlılığını değerlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin yapılması muhtemeldir. Güvenirlik çalışmaları, özellikle TKY ilkeleri gibi alguya dayalı ve kültürel deyişkenliğe açık yapılar ölçerken ölçeğin sonuçlarındaki istikrarlı olduğunu kanıtlamak için hayati öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Toplam Kalite Yönetimi İlkelerinin Önemi Ölçeği'nin yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla, tezin orijinal içeriğinde **Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullanılmıştır. Yüksek ihtimaldir. AFA, TKY ilkelerinin hangi boyutlar altında toplandığını ve bu boyutların teorik çerçeve ile ne kadar uyumlu olduğunu ortaya koyar.

Ölçeğin birden fazla faktörden oluşması beklenir, zira TKY birden fazla ana ilkeyi barındıran kompleks bir yönetim felsefesidir. Faktör analizinin sonuçları, ölçeğin alt boyutlarındaki (örneğin,

"Liderlik Önemi" veya "Sürekli Geliştirme Önemi") ve bu boyutların toplam varyansa katkılarındaki detaylandırılmaları olmalıdır.

Araç

Test Type: Algı ve Tutum Ölçeği (Geliştirme Ölçeği)

Format: Derecelendirme formatı belirtilmemiştir, ancak TKY ilkelerinin önemini ölçmek için yaygın olarak kullanılan 5'li veya 7'li **Likert Tipi Ölçek** kullanılmaktadır varsayılmaktadır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Eğitim Yöneticileri ve Öğretmenler

Age Group: Yetişkin (Eğitim Kurumu Çalışanları)

Population Details: İlköğretim Okullarında görev yapan personel.

Test Methodology: Nicel araştırma yöntemleri kullanılarak anket yoluyla veri toplanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Kalite Yönetimi, Yönetim İlkeleri, Okul Yönetimi, Personel Algısı, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut değildir.

Correspondence Address: Elif Çetin, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (2001 itibarıyla).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için sorumlu yazar Elif Çetin ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım ücreti bilinmemektedir.

Test Yılı: 2001

Kaynaklar

Çetin, E. (2001). *Toplam kalite yönetimi ilkelerinin ilköğretim okullarında uygulanabilirliği* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Toplam Kalite Yönetimi Ölçülerinin Önemi Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The original scale items were not provided in the source content. Since the source content only contained metadata (author, reference, type), the actual items cannot be inserted here.

Ölçek maddeleri, kaynakça olarak belirtilen yüksek lisans tezinin ekler bölümünde yer almaktadır. Ölçeğin maddelerine erişim için tezin orijinal metnine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM